

The Netherlands of 2040 en de Olympische Spelen

cpb

**George Gelauff
Hogeschool Amsterdam
1 februari 2012**

2040

www.nl2040.nl

Tijden veranderen

Tijden veranderen

Scenariostudies

- Lange termijn vraagstukken
 - Grote investeringen: bv wegen, dijken
 - Grote gevolgen: bv vergrijzing
 - Geleidelijke ontwikkelingen: bv cultuurverandering
- Scenario's
 - Consistente, plausibele en uitdagende verhalen
 - Inzicht in onzekerheid
- CPB scenario's
 - Slimme mensen
 - Sterke steden

Steden en menselijk kapitaal

- ICT verandert ons werk
- ICT verandert de ruimtelijke structuur
- Menselijk kapitaal bepaalt het succes van steden op lange termijn
- Technologieën worden ontwikkeld in steden
- Productiviteitsgroei vindt plaats in steden

Mondiale ontwikkelingen

- Globalisering vergroot markten
- Handel in taken vervangt handel in goederen
- Vraag naar opgeleide arbeid groeit sneller dan het aanbod
- De wereld wordt meer gelijk
- Westerse dominantie neemt af
- Westerse economieën specialiseren in diensten en hoogwaardige industrie

Nederland in de toekomst

- Kennis cruciaal
 - Concurrentievoordeel in globaliserende wereld
 - Verbetert technologie
- Taken in plaats van banen
 - Traditionele sectoren minder relevant
- Economische activiteit in steden
 - Persoonlijk contact

Specialisatie ...

Slimme mensen: weinig taken

• Specialisatie ...

- ontkoppeling van taken
- gespecialiseerde werknemers
- hiërarchische bedrijfsorganisatie
- veel outsourcing: gespecialiseerde toeleveranciers

... of generalisatie

Slimme mensen: veel taken

• Generalisatie ...

- bundeling van taken
- productie door autonome, zelfstandige werknemers
- gedecentraliseerde bedrijfsorganisatie
- bedrijven doen meer taken zelf

Slimme mensen: taken

❖ Specialisatie <== communicatie technologie

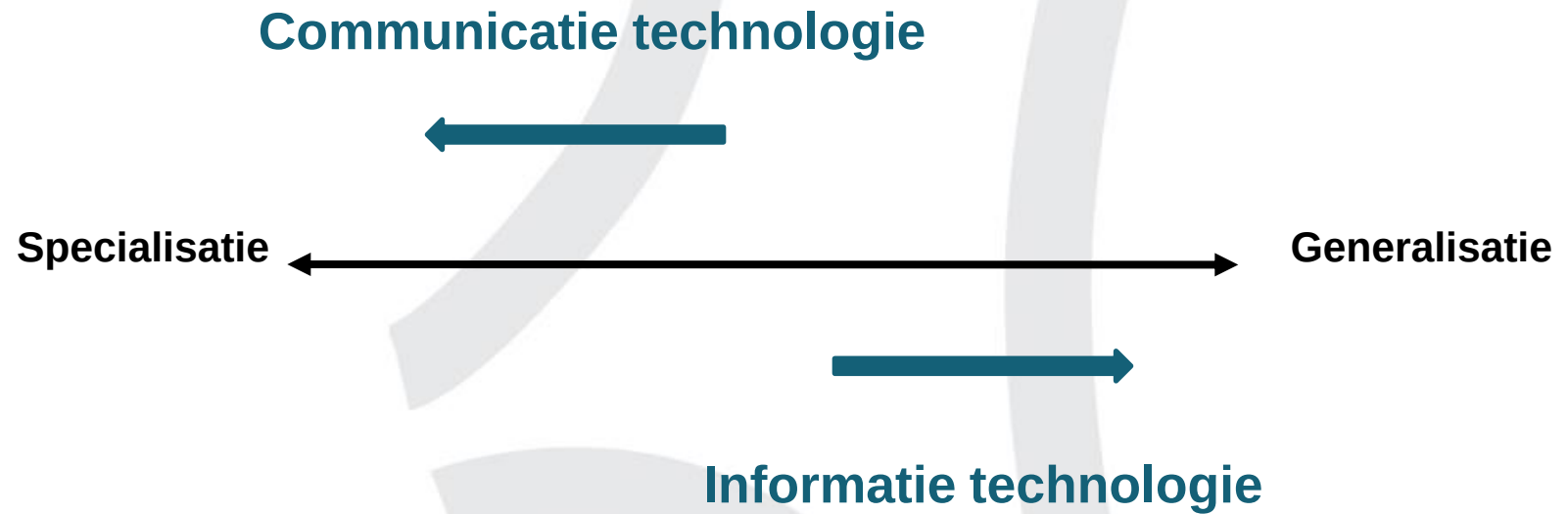
- ontkoppeling van taken
- gespecialiseerde werknemers
- hiërarchische bedrijfsorganisatie
- veel outsourcing: gespecialiseerde toeleveranciers

❖ Generalisatie <== informatie technologie

- bundeling van taken
- productie door autonome, zelfstandige werknemers
- gedecentraliseerde bedrijfsorganisatie
- bedrijven doen meer taken zelf

❖ Dus waarheen gaat ICT: CT of IT?

Onzekerheid: mensen en taken

Steden: the place to be

Concentratie ...

Sterke steden: concentratie

- Voordelen van schaalgrootte
 - Face-to-face contacten
 - stimuleren ontwikkeling van nieuwe technologieën
 - Veel leveranciers
 - inclusief theaters, scholen, etc.
 - Veel banen / veel sollicitanten

... of spreading

Sterke steden: spreiding

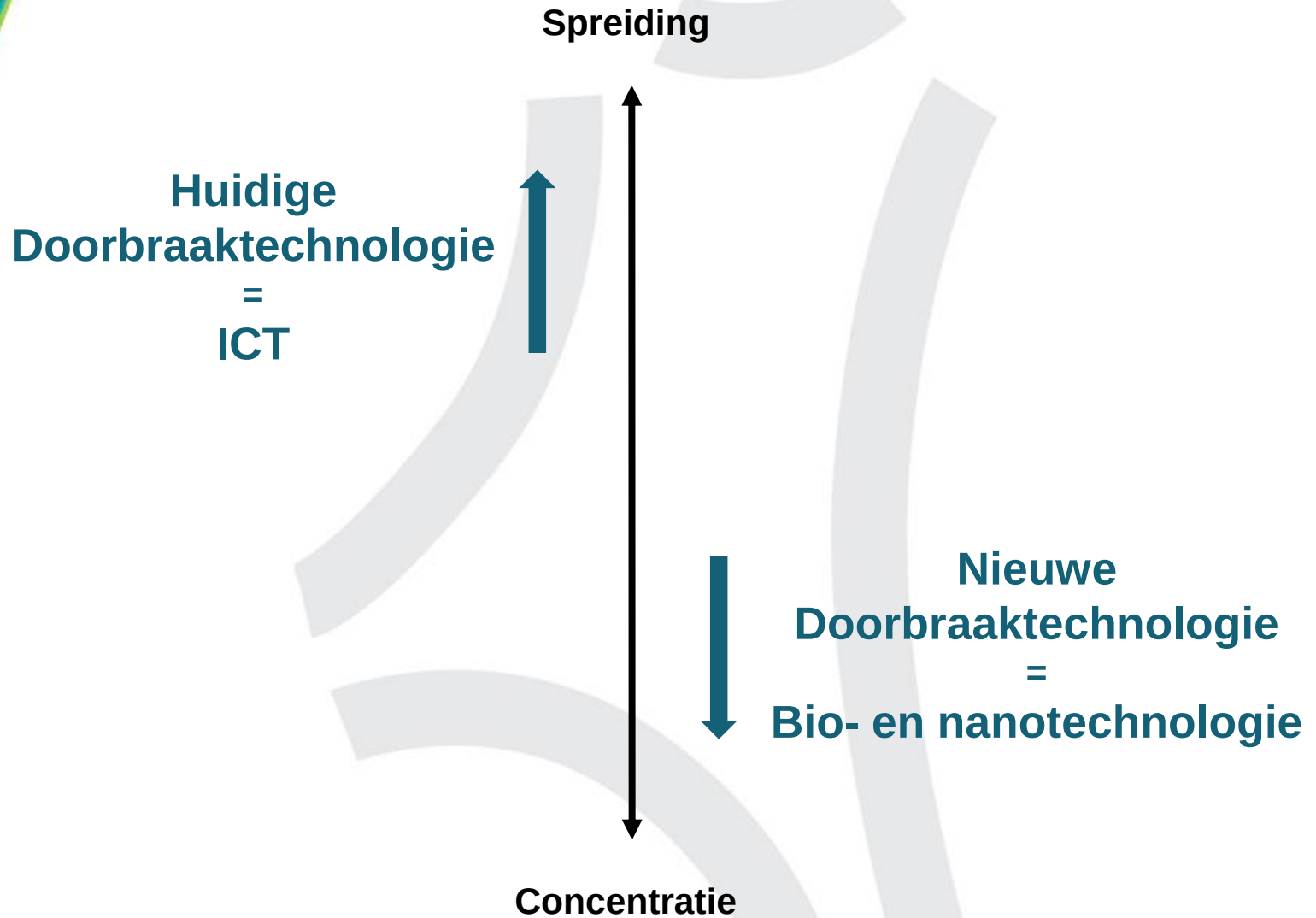
- Netwerk van kleine steden
 - Met uitstekende verbindingen
 - Minder congestie
 - Minder dure grond
 - Woonvoorkeur: landelijk gebied

Sterke steden

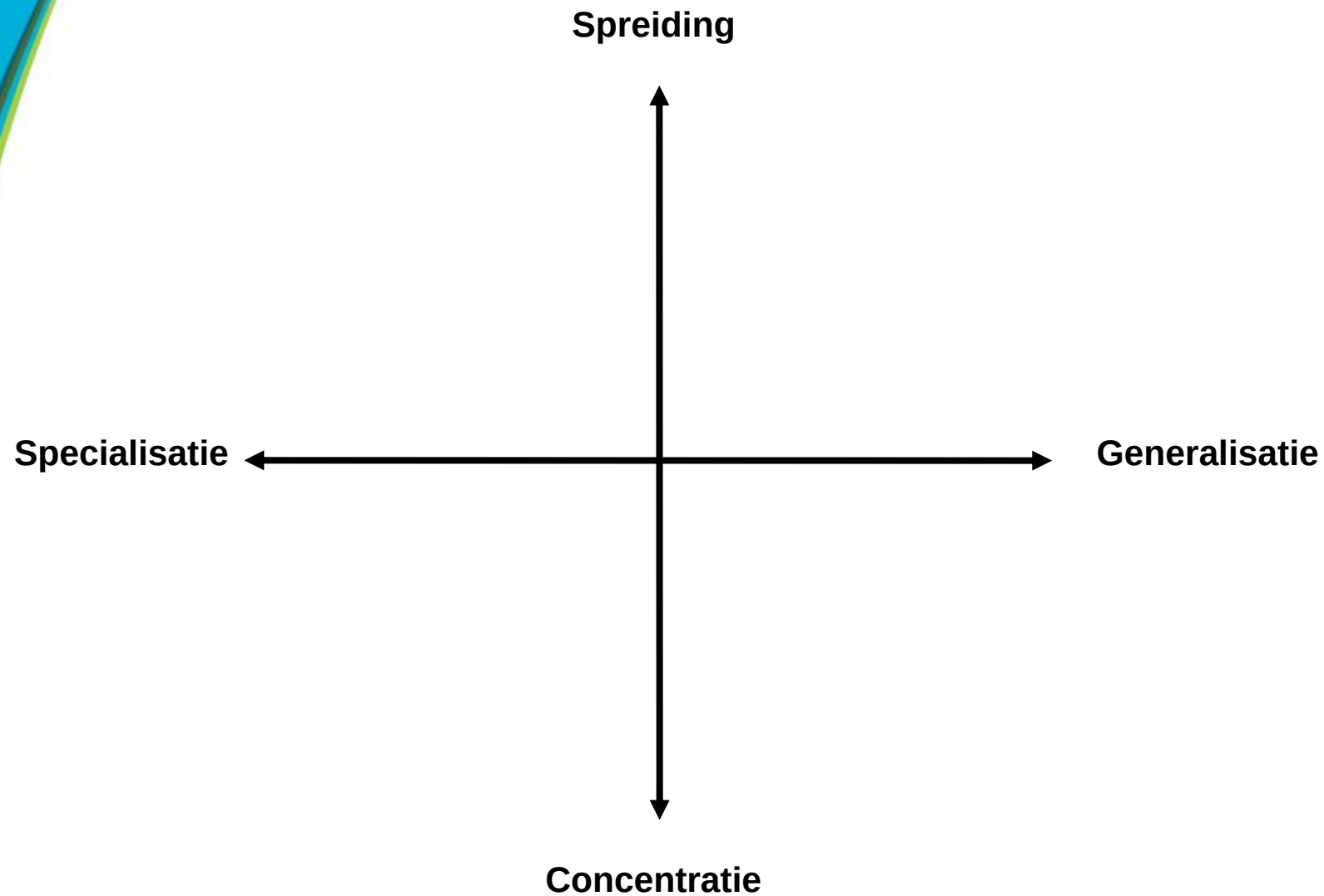
- Concentratie <== nieuwe doorbraaktechnologie
 - Face-to-face contacten
 - Veel leveranciers
 - Veel banen / veel sollicitanten

- Spreiding <== ICT
 - Minder congestie
 - Minder dure grond
 - Woonvoorkeur: landelijk gebied

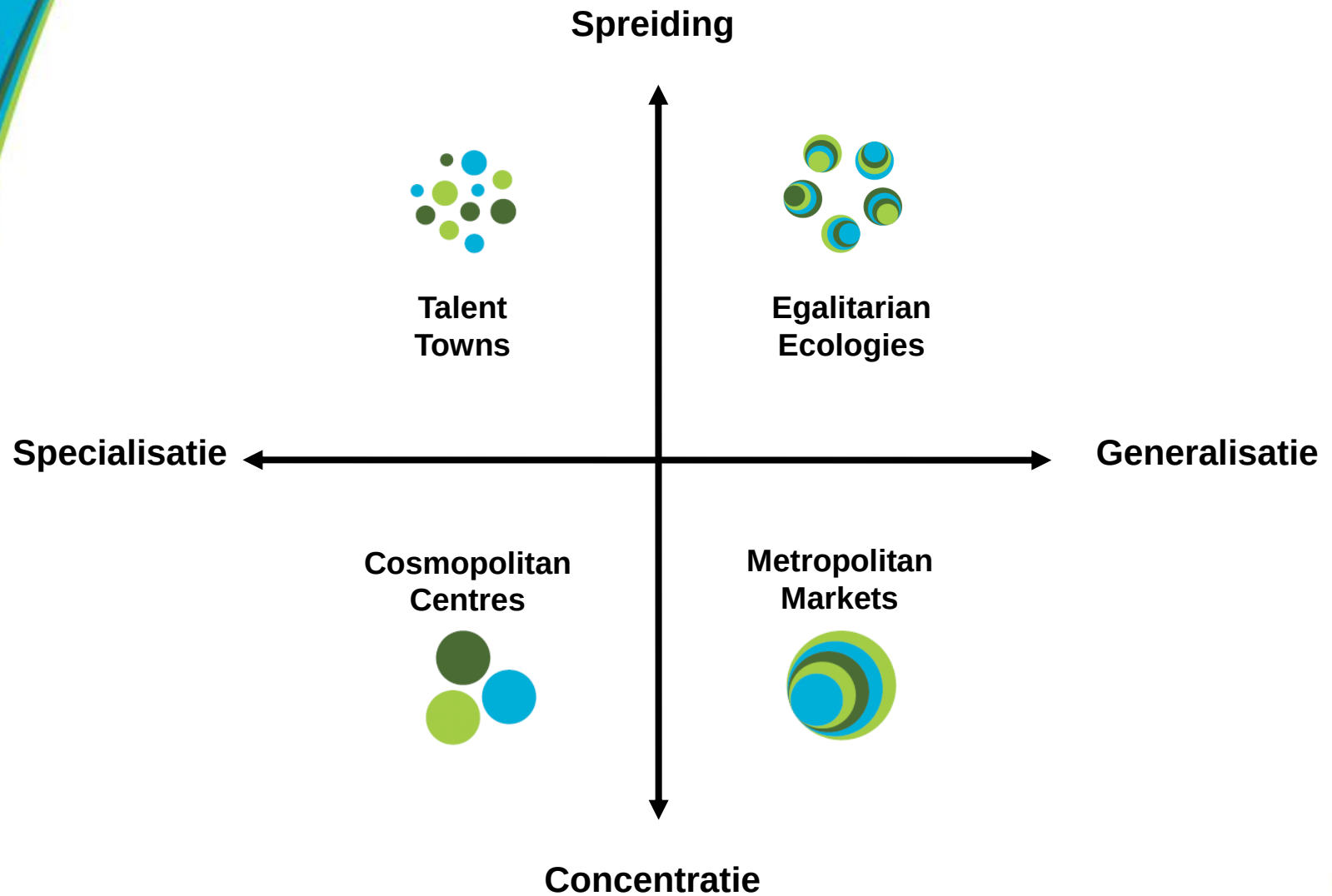
Onzekerheid: steden

Twée onzekerheden

Vier scenario's

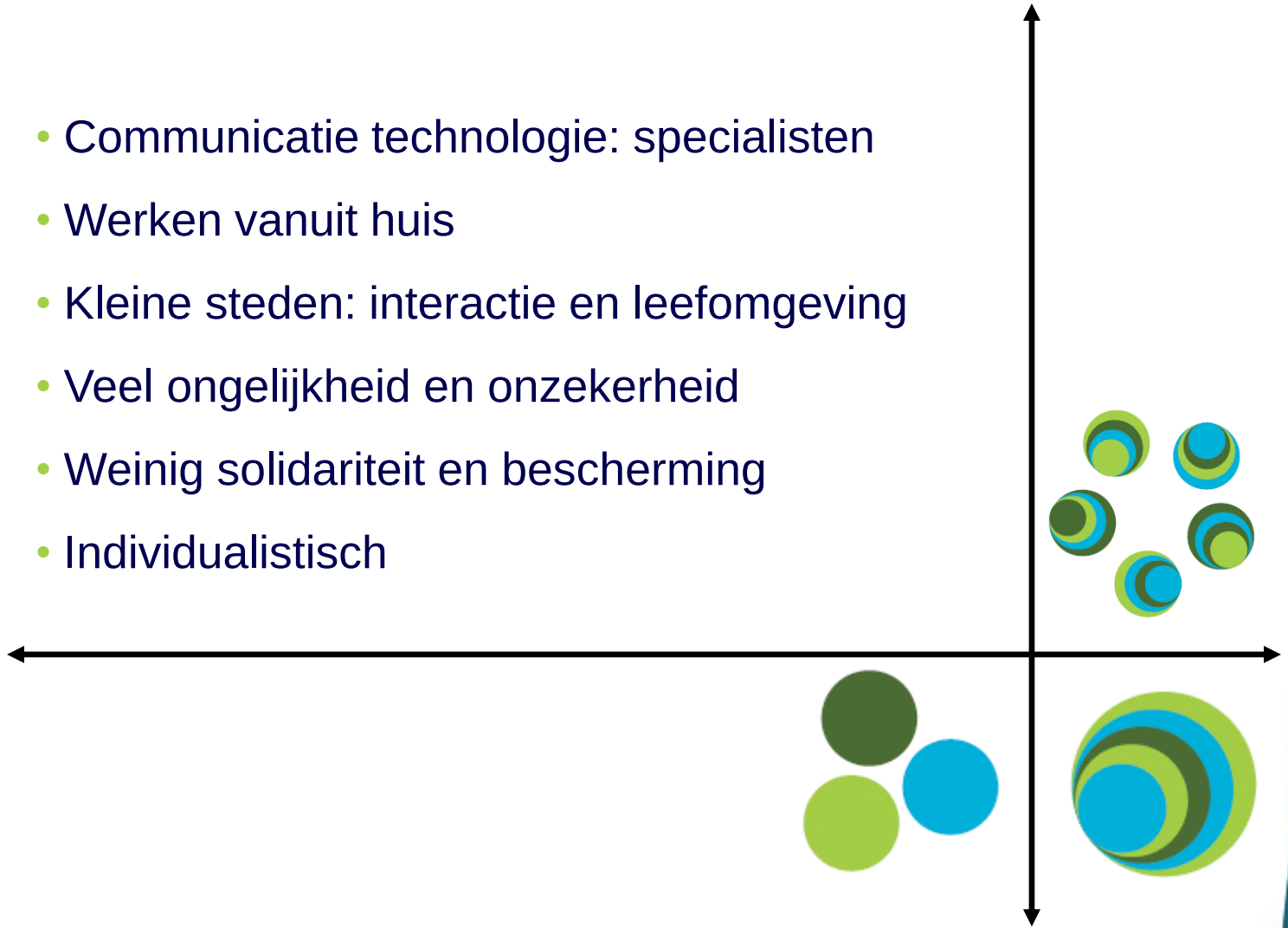

Talent Towns

Talent Towns

- Communicatie technologie: specialisten
- Werken vanuit huis
- Kleine steden: interactie en leefomgeving
- Veel ongelijkheid en onzekerheid
- Weinig solidariteit en bescherming
- Individualistisch

Cosmopolitan Centers

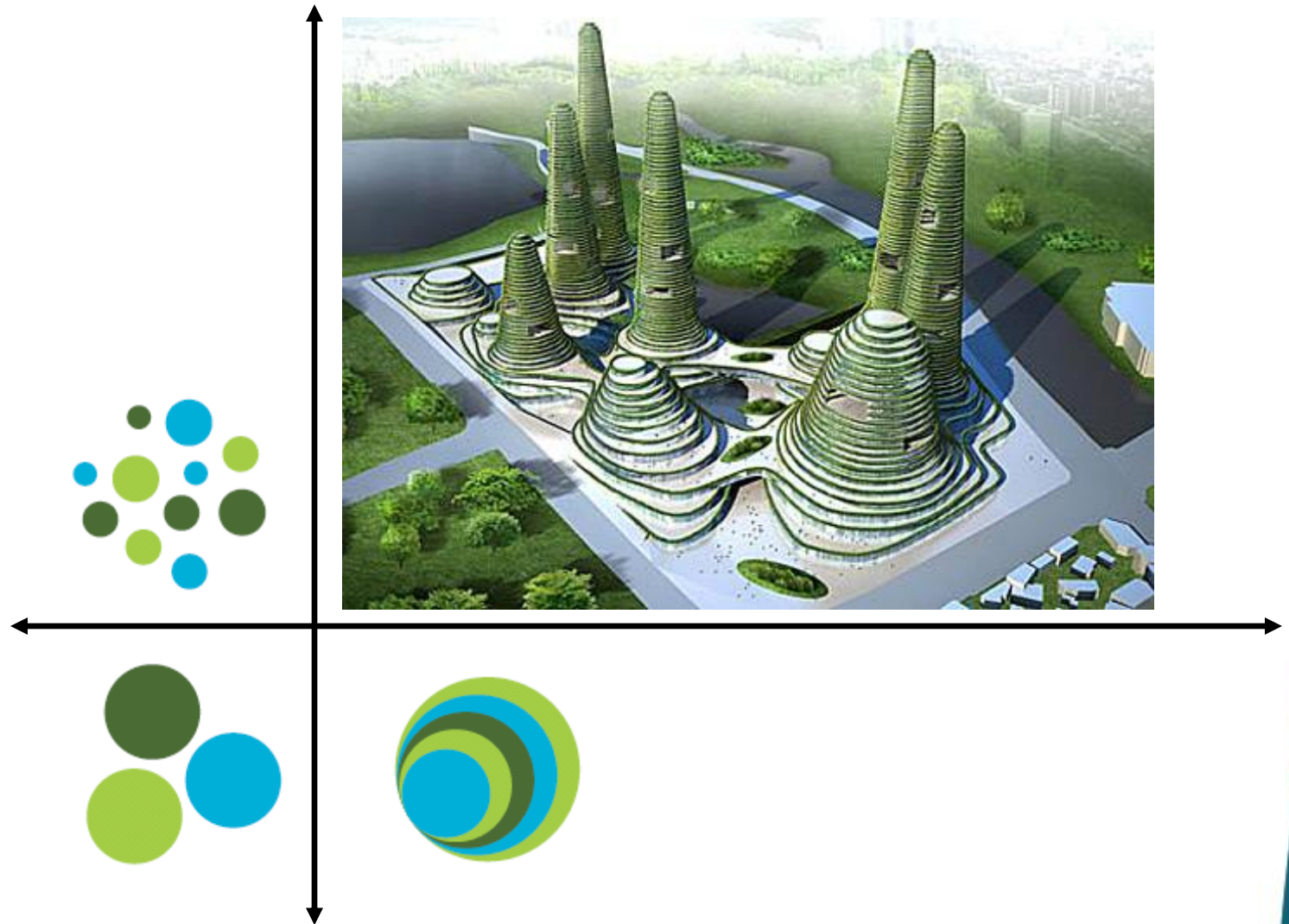

Cosmopolitan Centers

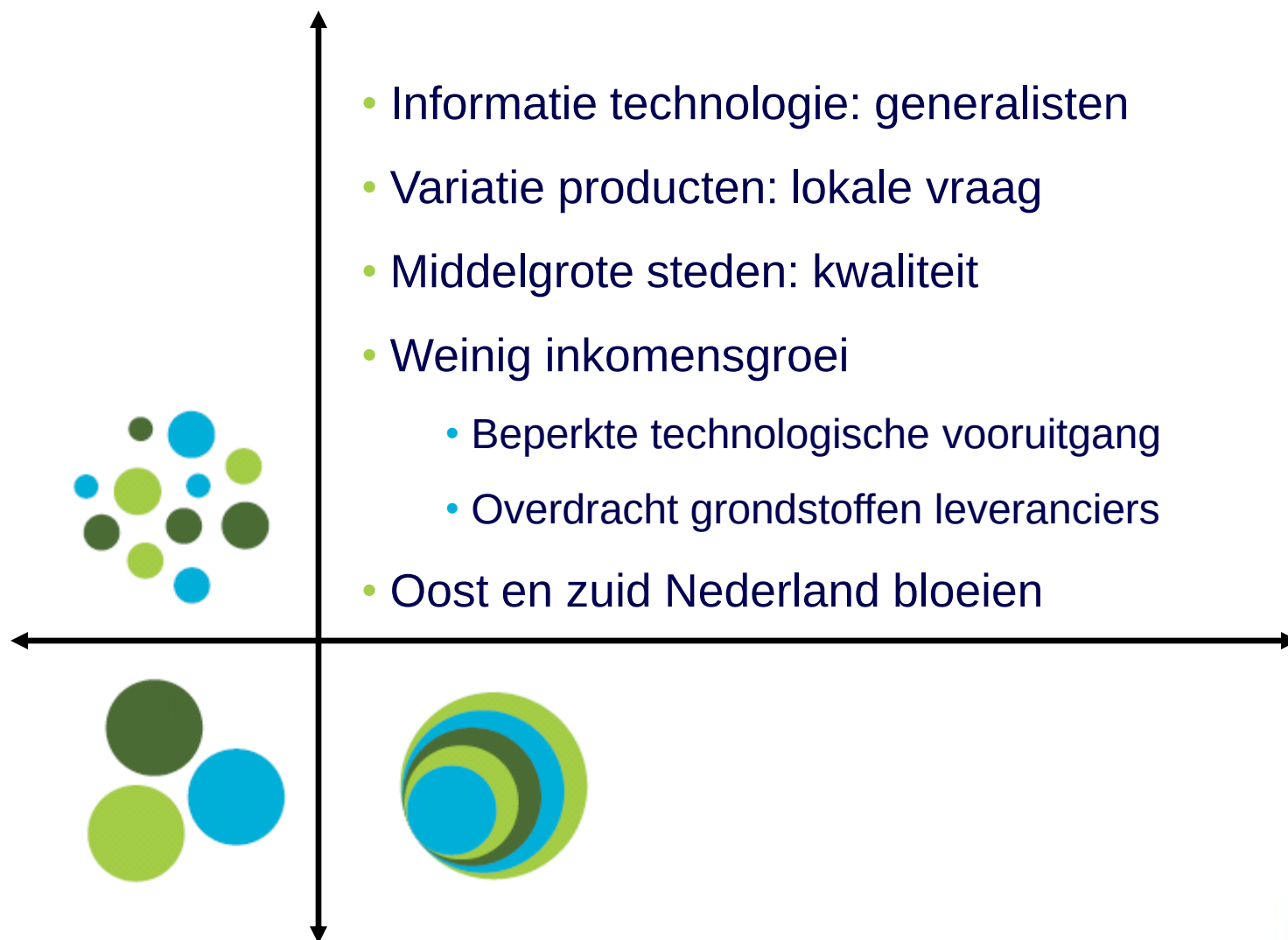

Egalitarian ecologies

cpb

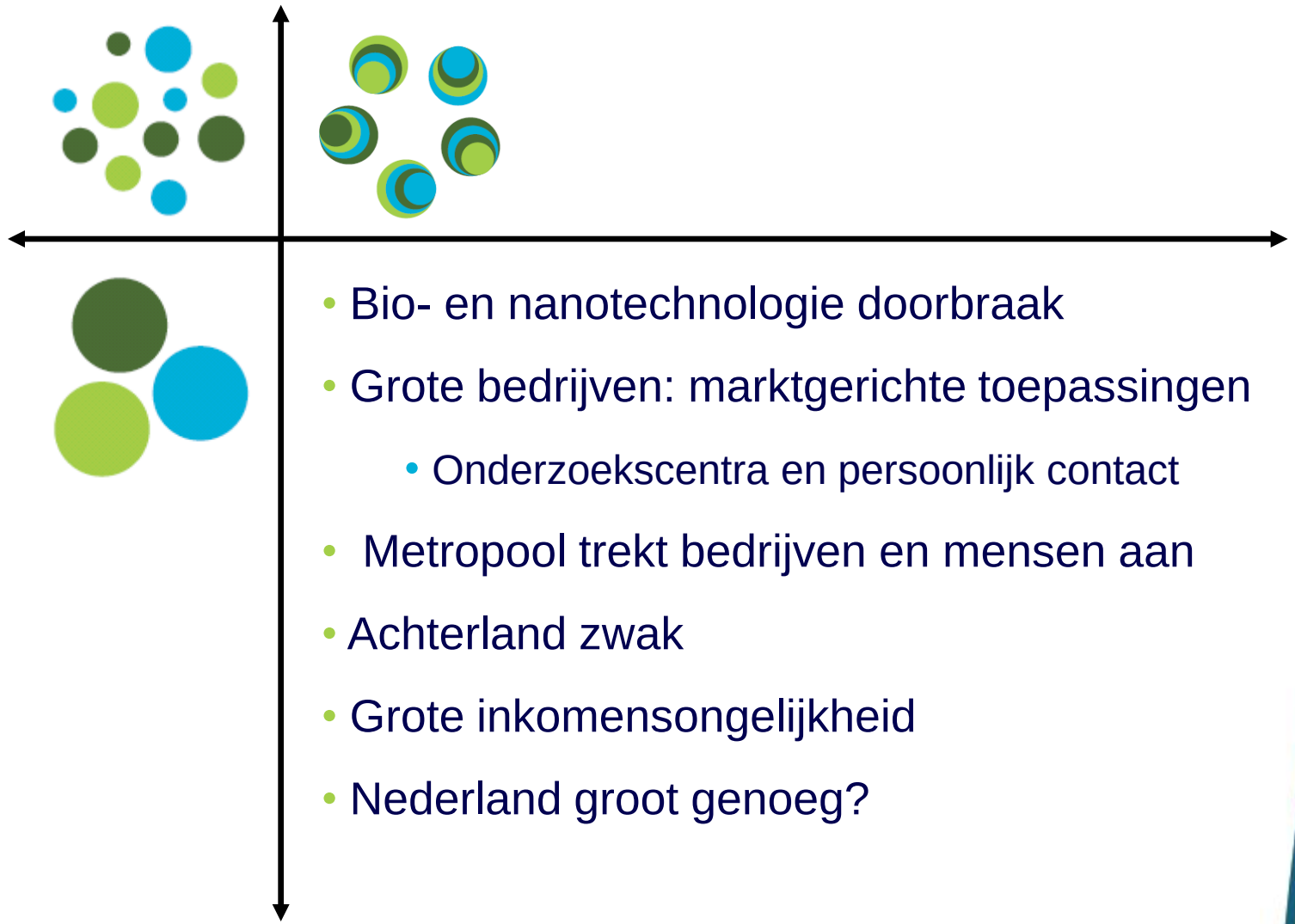
Egalitarian ecologies

Metropolitan Markets

Metropolitan Markets

Beleid voor 2040

- Houdt rekening met onzekerheid
 - NL2040 is geen voorspelling
 - Evaluer beleid tegen achtergrond van alle vier scenario's
- Beleid moet keuzes maken
- Baten – kosten saldo per scenario. Positief in:
 - alle vier: no regret
 - drie van de vier: robuust tegen onzekerheid
 - een of twee van de vier: wachten?, monitoren.
 - Risico op hoge kosten: minimeer kans

Olympische spelen: kenmerken

- Aanzienlijke investeringen voor kort gebruik
 - sport, transport, verblijf, veiligheid
- Baten-kostensaldo markteffecten negatief
 - opbrengst kaartjes, tv, toerisme te laag
 - Niet-markt zgn 'Olympische Effecten' belangrijk
- Veel kosten voor de overheid
 - en baten voor private partijen
- Pas investeren na toewijzing

Kosten en baten: monetiseerbaar

❖ Kosten

- Olympisch stadion, zwemhal, basketbalhal
- Olympisch dorp en perscentrum
- transportinfrastructuur
- veiligheid en organisatie

❖ Baten

- kaartjes, tv, merchandising, sponsors
- bestedingen van buitenlanders

Geschatte baten minus kosten OS 2028

LOCATIE VOOR SPELEN	WORST CASE	BASE CASE	BEST CASE
Amsterdam IJ-spelen	-3.771	-1.756	711
Amsterdam Amstelspelen Amstel III	-3.440	-1.493	911
Amsterdam Amstelspelen IJburg II	-2.962	-1.094	1.230
Rotterdam Stadsspelen Stadshavens	-3.006	-1.143	1.160
Rotterdam Stadsspelen Drijvend Dorp	-2.866	-1.027	1.254
Deltaspelen Rotterdam/ Den Haag	-2.768	-935	1.341
Randstadspelen	-2.809	-972	1.307

Olympische effecten: economisch

- Meer economische activiteit
 - innovatie, bv via koppeling met duurzaamheid
 - ook niet zonder spelen mogelijk?
 - Vestigingsklimaat en toerisme
 - vraagt meer onderbouwing
 - Literatuur: niet veel van te verwachten
- Bestedingsimpulsen
 - Bouw en werkgelegenheid
 - verdringt andere activiteiten

Olympische effecten: ruimte en sociaal

- Stedelijke vernieuwing: woningbouw
 - vervangt woningen elders
- Infrastructuur: al in berekeningen
- Sportparticipatie: weinig effect
- Sociale cohesie en nationale trots
 - duur evenement gering: weinig effect
- Conclusie: Olympische effecten beperkt

Scenario specifieke elementen

TT

CC

EE

MM

Locatie	gespreid	clusters	gespreid	mega stad
Stedennetwerk	continentaal	mondiaal	nationaal	autonoom
Stedelijke infrastructuur	0	++	+	+++
Inkomensongelijkheid	++	+++	0	++
Sociale risico's	weinig solidariteit en bescherming	zwakke sociale structuren	enige etnische spanningen	druk bevolkte steden

Samenvatting

- Slimme mensen verdienen ons inkomen
- Sterke steden trekken slimme mensen aan en houden ze vast
- Dat blijven ze doen, ...
 - ... alleen de manier waarop is onzeker ...
 - ... en dat maakt veel uit voor de toekomst
- Olympische spelen
 - Gemonetariseerd saldo: negatief
 - Olympische effecten niet groot